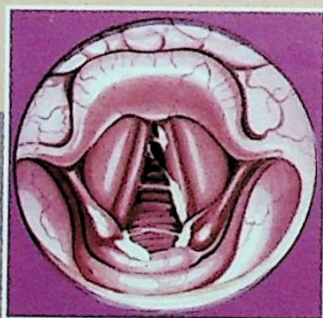
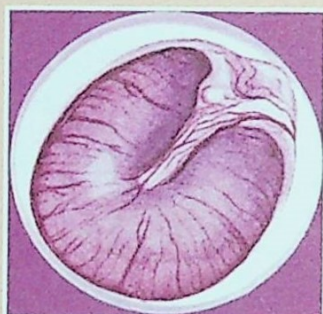

616.21
0-85

Д.І. ЗАБОЛОТНИЙ
Ю.В. МІТІН
С.Б. БЕЗШАПОЧНИЙ
Ю.В. ДЄЄВА

ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ

ЧЕТВЕРТЕ ВИДАННЯ

МЕДИЦИНА
www.medpublish.com.ua

Д.І. ЗАБОЛОТНИЙ
Ю.В. МІТІН
С.Б. БЕЗШАПОЧНИЙ
Ю.В. ДЄЄВА

ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІЯ

ПІДРУЧНИК

Четверте видання

ЗАТВЕРДЖЕНО

Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів медичних
закладів вищої освіти

РЕКОМЕНДОВАНО

Міністерством охорони здоров'я
України як підручник для студентів
медичних закладів вищої освіти

КИЇВ

ВСВ "МЕДИЦИНА"

2020

УДК 616.21
ББК 56.8я73
О-85

*Затверджено Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів медичних закладів вищої освіти
(лист № 1/11-2899 від 8 квітня 2010 р.)*

*Рекомендовано Міністерством охорони здоров'я України
як підручник для студентів медичних закладів вищої освіти
(лист № 08.01-47/675 від 14 квітня 2010 р.)*

Рецензенти:

*Р.А. Абизов, проф., засл. діяч науки і техніки України;
В.Р. Деменков, проф., засл. діяч науки і техніки України;
М.Б. Крук, проф.*

Оториноларингологія : підручник / Д.І. Заболотний, Ю.В. Мітін,
О-85 С.Б. Безшапочний, Ю.В. Деева. — 4-е вид. — К.: ВСВ “Медицина”,
2020. — 472 с. + 32 с. кольор. вкл.

ISBN 978-617-505-825-1

У підручнику розглянуто питання з усіх розділів клінічної оториноларингології. Описано найновіші досягнення в оториноларингології, відображено сучасні погляди на етіологію, патогенез, клінічну картину, класифікацію й лікування хвороб ЛОР-органів. В окремих розділах розповідається про такі види патології, як інфекційні гранульоми верхніх дихальних шляхів, пухлини вуха і верхніх дихальних шляхів, сторонні тіла гортані, трахеї, бронхів і стравоходу.

Підручник добре ілюстровано.

Для студентів медичних закладів вищої освіти, лікарів-інтернів, курсантів, клінічних ординаторів, магістрів і практичних лікарів-оториноларингологів.

545407

УДК 616.21
ББК 56.8я73

ISBN 978-617-505-825-1

© Д.І. Заболотний, Ю.В. Мітін,
С.Б. Безшапочний, Ю.В. Деева, 2010, 2020
© ВСВ “Медицина”, оформлення, 2020

ЗМІСТ

З історії розвитку оториноларингології в Україні	7
Клінічна анатомія, фізіологія і методи дослідження	
ЛОР-органів	23
Клінічна анатомія, фізіологія і методи дослідження слухового аналізатора.....	23
Анатомія слухового аналізатора	23
Фізіологія слухового аналізатора.....	36
Дослідження слуху	42
Клінічна анатомія, фізіологія і методи дослідження вестибулярного (статокінетичного) аналізатора	61
Клінічна анатомія вестибулярного аналізатора.....	61
Фізіологія вестибулярного аналізатора	66
Дослідження вестибулярного аналізатора	71
Дослідження спонтанних вестибулярних реакцій.....	73
Експериментальні проби.....	84
Вестибулометрія в професійному відборі.....	87
Оцінювання результатів вестибулометрії	91
Клінічна анатомія, фізіологія і методи дослідження носа і приноскових пазух.....	95
Зовнішній ніс.....	95
Носова порожнина.....	96
Приноскові пазухи.....	100
Фізіологія носа	103
Методи дослідження носа.....	106
Клінічна анатомія, фізіологія і методи дослідження глотки	108
Клінічна анатомія глотки.....	108
Фізіологія глотки	113
Методи дослідження глотки.....	115
Клінічна анатомія, фізіологія і методи дослідження гортані	117
Клінічна анатомія гортані.....	117
Фізіологія гортані	125
Методи дослідження гортані.....	127
Клінічна анатомія, фізіологія і методи дослідження трахеї та бронхів.....	131

Клінічна анатомія трахеї та бронхів	131
Фізіологія трахеї та бронхів.....	132
Методи дослідження трахеї та бронхів	132
Клінічна анатомія, фізіологія і методи дослідження стравоходу	135
Клінічна анатомія стравоходу	135
Фізіологія стравоходу	136
Методи дослідження стравоходу	137
Хвороби вуха	142
Аномалії розвитку вуха.....	142
Травматичні ушкодження вуха	143
Сторонні тіла зовнішнього слухового ходу	149
Сірчана пробка	150
Зовнішній отит	151
Фурункул зовнішнього слухового ходу	152
Зовнішній дифузний отит	153
Гострий гнійний середній отит	154
Мастоїдит	160
Хронічне запалення середнього вуха.....	168
Лабіринтит.....	180
Отогенні внутрішньочерепні ускладнення й отогенний сепсис ...	183
Отогенний розлитий гнійний менінгіт (лептоменінгіт).....	185
Тромбоз сигмоподібної пазухи та отогенний сепсис.....	187
Екстра- і субдуральний абсцеси середньої та задньої	
черепних ямок.....	189
Отогенні абсцеси півкуль головного мозку і мозочка	192
Негнійні захворювання вуха.....	204
Гострий і хронічний катар середнього вуха. Ексудативний отит	204
Сенсоневральна приглухуватість.....	212
Отосклероз.....	219
Хвороба Меньєра.....	225
Приглухуватість, глухота, глухонімота.....	230
Хвороби носа і приносових пазух	236
Аномалії розвитку зовнішнього носа і носової порожнини.....	236
Травматичні ушкодження носа і приносових пазух.....	238
Сторонні тіла носової порожнини і риноліти	241
Викривлення носової перегородки	242
Носова кровотеча.....	243
Гематома й абсцес носової перегородки	247
За захворювання зовнішнього носа	248
Червоний ніс.....	248

Ринофіма.....	249
Сикоз.....	250
Екзема.....	250
Фурункул і карбункул носа.....	251
Бешиха носа.....	253
Відмороження зовнішнього носа.....	254
Опік зовнішнього носа.....	255
Гострий риніт.....	255
Хронічний риніт.....	257
Синуїт.....	262
Гострий гайморит.....	265
Хронічний гайморит.....	267
Гострий фронтит.....	270
Хронічний фронтит.....	271
Гострий етмоїдит.....	271
Хронічний етмоїдит.....	272
Гострий сфеноїдит.....	273
Хронічний сфеноїдит.....	273
Орбітальні і внутрішньочерепні ускладнення риногенного походження.....	273
Орбітальні риногенні ускладнення.....	275
Внутрішньочерепні риногенні ускладнення.....	278
Хвороби глотки.....	289
Травми.....	289
Сторонні тіла.....	291
Гострий фарингіт.....	292
Хронічний фарингіт.....	293
Лептотрихоз (фарингомікоз).....	295
Гострі і хронічні запалення мигдаликів (гострий і хронічний тонзиліт).....	298
Класифікація тонзилітів.....	298
Первинна ангіна.....	299
Вторинна ангіна.....	306
Ускладнення ангіни.....	308
Дифтерія глотки.....	318
Хронічний тонзиліт.....	322
Гіпертрофія піднебінних мигдаликів.....	329
Гіпертрофія і хронічне запалення глоткового мигдалика.....	330
Гіпертрофія і хронічне запалення язикового мигдалика.....	333
Хвороби гортані.....	339

Набряк гортані	339
Стеноз гортані	341
Травми гортані і трахеї	343
Гострий ларингіт	346
Гортанна ангіна	348
Флегмонозний ларингіт	349
Хондроперихондрит гортані	351
Гострий ларинготрахеїт у дітей	352
Дифтерія гортані	357
Хронічний ларингіт	358
Передпухлинні захворювання гортані	363
Трахеотомія і трахеостомія	365
Інфекційні гранульоми верхніх дихальних шляхів	373
Склерома	373
Туберкульоз	380
Сифіліс	383
Пухлини вуха і верхніх дихальних шляхів	386
Пухлини вуха	387
Доброякісні пухлини вуха	387
Злоякісні пухлини вуха	388
Пухлини носа і приносових пазух	389
Доброякісні пухлини носа і приносових пазух	389
Злоякісні пухлини носа і приносових пазух	391
Пухлини глотки	395
Доброякісні пухлини глотки	395
Злоякісні пухлини глотки	399
Пухлини гортані	402
Доброякісні пухлини гортані	402
Злоякісні пухлини гортані	404
Сторонні тіла гортані, трахеї і бронхів	414
Сторонні тіла стравоходу	418
Опіки стравоходу	423
Додатки	430
Іменний покажчик	461
Предметний покажчик	462